

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

***ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ ХХІ СТОЛІТТЯ
ОЧИМА МОЛОДІ***

МАТЕРІАЛИ

II студентської наукової конференції

26 квітня 2018 року

Харків 2018

МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ВАЛЮТНОГО КУРСУ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В УКРАЇНІ

Валютний курс – вираз ціни грошової одиниці однієї країни в грошових одиницях іншої. Україна належить до групи країн з плаваючим (гнучким) валютним курсом. Але цей режим вільного ринкового плавання може бути скоригований державою з урахуванням конкретної економічної ситуації. Це керований (змішаний) валютний курс, що дозволяє перебороти абсолютизацію жорсткого фіксування чи вільного плавання. Режим керованого плавання означає, що уряд у разі необхідності виходить на ринки іноземної валюти, щоб вплинути на валютний курс національної валюти.

Основним підходом для встановлення валютних курсів є паритет купівельної спроможності, для формулювання якого зазвичай використовують так званий закон однієї ціни: ціна товару в одній країні повинна дорівнювати ціні товару в іншій країні, а оскільки ці ціни виражаються в різних валютах, це співвідношення цін і визначає курс обміну однієї валюти на іншу.

Існують такі системи формування валютних курсів:

- "вільне плавання", коли валютний курс формується під впливом попиту і пропозиції на валютному ринку;
- "кероване плавання", коли на величину валютного курсу, крім попиту і пропозиції, впливають центральні банки;
- фіксовані курси, що передбачають централізоване встановлення співвідношення валют;
- система цільових зон – це режим функціонування курсів валют країн-учасниць Європейської валютної системи;
- гібридна система – це сучасна світова валютна система, в якій існують країни, де здійснюється вільне плавання валютного курсу, а також є країни з частково фіксованими курсами.

Вибір режиму валютного курсу в Україні після проголошення незалежності в серпні 1991 р. став центральним елементом її економічної політики, одним з визначальних чинників успіху стабілізації в країні.

Для стабілізації ситуації на валютному ринку Україні прийшлося пройти багато етапів та впровадити декілька реформ.

По-перше, досягнення фінансовою стабілізації та відносної стабільності валютного курсу національної валюти дало змогу провести грошову реформу. У 1996 році карбованець замінено на гривню у співвідношенні 1 грн = 100 тис. крб. і встановлено її офіційний обмінний курс.

По-друге, щоб захистити свої валютні резерви в цих складних умовах, НБУ використовував плавну девальвацію.

По-третє, з 2001 р. НБУ продовжує політику плаваючого валютного курсу. Особливістю курсової політики в цей період є те, що вона стає одним з факторів стабільності національної валюти і проводиться в інтересах експортерів та імпортерів. Гривня стає відносно стабільною валютою. На її стабільність впливають насамперед значні надходження валютної виручки від експортерів. В останні роки НБУ активно проводить операції на відкритому ринку для підтримки валютного курсу гривні.